

PROGRAMOVACÍ TECHNIKY [PT1]

SEMESTRÁLNÍ PROJEKT - ZADÁNÍ

1 Zadání

Vytvoříte jednoduchý informační systém Seznamovací agentury v Excelu v jazyce VBA. Jeho funkce bude uživatel ovládat pomocí formulářů a ovládacích prvků v listu.

V následujících podkapitolách jsou popsány jednotlivé části projektu. Uvedené screenshoty formulářů není třeba dodržet do posledního milimetru a barvy. Dodržte pouze skladbu prvků na formuláři a zachovejte srozumitelnost, čemuž výrazně pomohou např. popisky v Labelech u každého prvku a přehledné rozmístění po formuláři.

V případě dotazů k projektu se dotažte cvičícího na hodině svého cvičení, nebo pište na e-mail blazkovad@fbm.vutbr.cz.

1.1 Data a ovládací prvky na listu

Vytvořte nový Excelovský soubor, kde budete Váš systém programovat. Nezapomeňte ho uložit s podporou Maker (koncovka XLSM), jinak bude veškerý zdrojový kód po uzavření sešitu smazán. Ve vašem systému budou pouze tři listy. Na prvním budou zdrojová data (tak, jak si je stáhnete z e-learningu). Na druhém listu budou "očištěná" data (viz následující kapitola ETL: Extrakce - Transformace - Load). V posledním, třetím, listu budou pomocné tabulky PSČ, krajů ČR a oborů vzdělání (alespoň 5). První a třetí list skryjte. Na druhém listu se bude nacházet oblast s ovládacími tlačítky, hlavička dat ukotvená příčkami a pak samotná data. Všechno líbivě naformátujte.

1.2 ETL: Extrakce - Transformace - Load

<u>První tlačítko</u> (v druhém listu) bude sloužit pro "očištění" zdrojových dat z prvního listu a jejich rozdělení do sloupců druhého listu. Zdroj dat pro první list si stáhněte z e-learningu (ve 12. týdnu).

Zdrojový soubor představuje databázi členů seznamovací agentury. Data ve zdroji jsou však různě "znečištěná" a je třeba je před vložením do druhého listu "očistit". O každém členovi jsou sledovány následující informace:

 Členské číslo (ID) – skládá se z datumu registrace a pořadového čísla registrace v daném dni ve formátu rrrrmmddxx (např. člen zaregistrovaný jako čtvrtý dne 23. 6. 2015 bude mít členské číslo 2015062304).

- Jméno a příjmení rozdělte do 2 sloupců, první písmena nastavte na velká (pozor na nežádoucí mezery).
- Rok narození nastavte do formátu rrrr (některé záznamy jsou ve formátu rr).
- Pohlaví může obsahovat pouze jednu z možností: "muž" nebo "žena" (v některých záznamech je nahrazeno Ž pro ženu a M pro muže; upravte výsledné pohlaví vždy na malá písmena; doplňte chybějící na základě příjmení: "-á" značí ženu).
- Dosažené vzdělání může obsahovat možnosti: "základní", "střední", "vyšší" nebo "vysoké"
 (v některých záznamech je hodnota nahrazena číslem, pak 1 znamená základní,
 2 střední, atd.).
- Obor vzdělání vytvořte si pomocnou tabulku, kam vložíte alespoň 5 oborů vzdělání vč.
 těch, co jsou ve zdrojových datech (např. Informatika, Management, atp.), do nichž budou
 členové zařazováni. První písmena zvětšete na velká, zbytek nechte v malých.
- Zaměstnání může obsahovat možnosti: "ano" nebo "ne", tj. člen je nebo není zaměstnán,
 (v některých záznamech nahrazeno 1 a 0 nebo "a" a "n").
- Zájmy může obsahovat neurčitý počet zájmů oddělených čárkou (nechte v jedné buňce).
- Bydliště (ulice, č.p., město, PSČ) rozdělte do 3 sloupců, kdy ulice a č.p. bude v jedné buňce
 (pozor na nežádoucí mezery a zpřeházené pořadí PSČ a města).
- Kontakt telefon (max. 2) a e-mail (max. 1); rozdělte do 3 sloupců, zmenšete všechna písmena na malá (pozor, aby byl vyplněn vždy nejdříve první sloupec telefonu, a poté až druhý; pozor na nežádoucí mezery; telefon bude ve formátu "### ###").
- Status může obsahovat možnosti: "zadaná", "volná" nebo "skrytá", popř. "zadaný", "volný" nebo "skrytý" (koncovku zkontrolujte a příp. opravte tak, aby odpovídala pohlaví člena); tam, kde nebude hodnota vyplněna, doplňte "volná" nebo "volný" dle pohlaví člena.
- Hledané pohlaví platí to stejné jako u údaje "pohlaví".
- Hledané dosažené vzdělání platí to stejné jako u údaje "dosažené vzdělání".
- Hledaný obor vzdělání platí to stejné jako u údaje "obor vzdělání".
- Hledané zájmy platí to stejné jako u údaje "zájmy".
- Hledané bydliště odpovídá názvům krajů ČR (pozor na nežádoucí mezery, první písmeno zvětšete na velké a odstraňte případné slovo "kraj").
- Poslední aktualizace datum bude ve formátu "d. m. rrrr" (bez nul a s mezerami), výchozí hodnota je datum registrace skrývající se v členském čísle (v příp. prázdné buňky doplňte).

Všude, kde bude chybět povinná hodnota (kterou, dle zadání, nelze jednoznačně odvodit a doplnit), výrazně obarvěte pozadí buňky. Všechny položky jsou povinné kromě druhého telefonu (e-mail je rovněž povinný) a v případě, že položka "dosažené vzdělání" bude mít hodnotu "základní", pak není povinný ani obor vzdělání.

1.3 Formulář pro přidání záznamu

<u>Druhé tlačítko</u> otevře formulář, do něhož uživatel zadá nová data. Ta, po kliknutí na tlačítko uložení, jsou ověřena a vložena za poslední záznam v listu. Okno formuláře bude otvíráno modálně. Zakažte možnost zavírat formulář křížkem.

Na formuláři bude možné zadat většinu údajů, které jsou ve sloupcích v listu, tj. Jméno, Příjmení, Rok narození, Pohlaví, Dosažené vzdělání, Obor vzdělání, Zaměstnání, Zájmy, Bydliště (Ulice, č.p., Město, PSČ), E-mail (max. 1), Telefon (max. 2), Status a údaje o hledaném protějšku: Hledané pohlaví, Hledané vzdělání, Hledaný obor vzdělání, Hledané zájmy a Hledané bydliště.

Údaj Poslední aktualizace bude upraven na aktuální datum vždy, když bude formulář otevřen a posléze uložen (ať už bylo něco změněno či nikoli). Členské číslo bude členovi přiděleno automaticky (při ukládání) z aktuálního data a pořadového čísla registrace v daném dni.

Přičemž:

- všechny kontakty (e-mail i telefon) budou zadávány do jednoho TextBoxu mohou být v libovolném pořadí a mohou obsahovat nežádoucí mezery, oddělovačem bude čárka.
- Pohlaví bude znázorněno ilustračním obrázkem kdekoli na formuláři. Výchozí hodnota
 pohlaví bude muž. Přepínání mezi ženou a mužem bude zajišťovat ComboBox. Při každé
 změně se změní barva formuláře a obrázek na formuláři tak, aby bylo patrno, jakého pohlaví
 vkládaný člen je.
- Dosažené vzdělání a Hledané vzdělání bude řešeno ScrollBarem (2ma samostatnými), na který bude navázaný Label ukazující slovní vyjádření hodnoty ScrollBaru.
- Obor vzdělání a Hledaný obor vzdělání bude ComboBox (2 samostatné) s načtenými hodnotami z pomocné tabulky. Při hodnotě "základní" na ScrollBaru, resp. Labelu, však bude ComboBox uzamčen a hodnota z něj nebude ukládána.
- Zaměstnanost člena bude určována ToggleButtonem (hodnota FALSE pro "nezaměstnán" a barva tlačítka červená, hodnota TRUE pro "zaměstnán" a barva zelená).

- Bydliště bude mít volnější formu: uživatel bude moci zadat město a PSČ v jakémkoli pořadí (ulice a č.p. bude vždy na prvním místě). Pořadí se změní automaticky při ukládání do listu na formát: "ulice č.p., PSČ město".
- Hledané pohlaví bude voleno pomocí OptionButtonů.
- Hledané bydliště bude znázorněno graficky: na obrázku mapky ČR budou rozesety
 CheckBoxy odpovídající jednotlivým krajům, tj. 14 CheckBoxů.
- Status člena bude volen OptionButtony.
- Na formuláři bude uvedena doba členství v podobě "méně než 1 rok", "více než X roky", nebo "více než X let" namísto X bude skutečná doba. Slovo "roky" skloňujte dle potřeby na "let".
- Dále bude obrázkem znázorněna potřeba aktualizace údajů člena. Pokud člen nebyl aktualizován déle než půl roku, ikona aktualizace bude "žlutý trojúhelník s vykřičníkem". Pokud aktualizace neproběhla již více než rok, ikona aktualizace bude "červené kolo s křížem". U doby poslední aktualizace kratší než půl roku bude ikona "zeleného kola s háčkem".
- Zbylé položky jsou TextBoxy a ovládací tlačítka.

Všechny údaje jsou povinné, mimo Obor vzdělání (kromě případu výše zmíněného) a druhého telefonu.

Při ukládání člena (tlačítko "<u>Uložit změny</u>") proběhne ověření, které bude spočívat v kontrole zadání všech požadovaných údajů (popř. maximálního limitu kontaktů) a v ověření, zda člen již v listu neexistuje. O tom, jestli zákazník již existuje, rozhodne Příjmení, Jméno a Rok narození. V případě, že ověření rozhodne o duplicitě nového zákazníka, nebude možné záznam uložit.

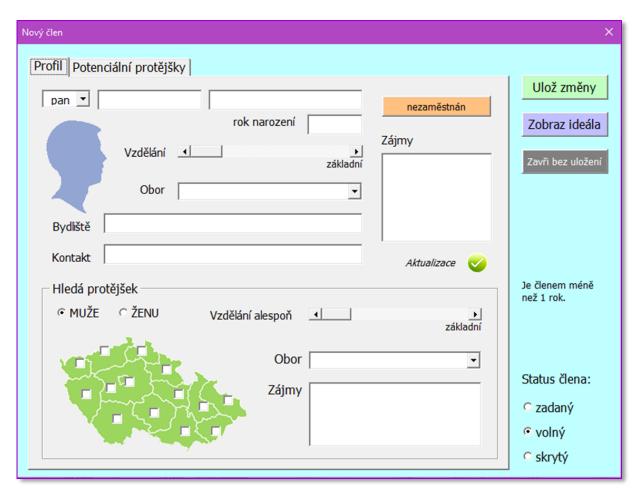
Výše zmíněné ovládací prvky (mimo Statutu a doby členství) budou na 1. stránce prvku MultiPage – pod záložkou "Profil". Na druhé stránce – pod záložkou "Potenciální protějšky" – bude možné pro člena vypočíst ideálního partnera ze seznamu stávajících členů. Náhled viz kapitola **1.5 Formulář pro smazání a úpravu záznamu**. Při prvním zobrazení 2. stránky prvku MultiPage bude na stránce pouze tlačítko "Vypočti skóre protějšků". Po vypočtení (po kliknutí na tlačítko) se již na stránce zobrazí ListBox s výpisem výsledků seřazených dle skóre. Tento ListBox opět zmizí (a objeví se tlačítko), jestliže bude změněna (nemusí být ani uložena) jakákoli položka na stránce "Profil". Dvojklikem na libovolného člena v ListBoxu bude uložen aktuálně otevřený profil a otevřen profil rozkliknutého člena.

Tlačítko "Zobraz ideála" uloží stávající profil a zobrazí profil vypočteného protějšku s nejvyšším skóre. Před akcí bude uživatel dotázán, zda tak chce skutečně učinit, nebo raději zůstane na aktuálním profilu. Pokud potenciální protějšky ještě nebyly počítány, zobrazí se chybová hláška.

Poslední tlačítko na formuláři ("Zavři bez uložení") jen zavře formulář bez uložení. Status a doba členství se budou zobrazovat mimo MultiPage a pouze při zobrazeném profilu.

V záhlaví okna bude zobrazen text "Nový člen". Veškerý text Labelů, OptionButtonů i tlačítek bude ve správném tvaru dle pohlaví člena. Např. ToggleButton: "zaměstnán" u muže a "zaměstnána" u ženy.

Níže jsou uvedeny příklady formuláře. Jeho podoba je libovolná, dodržte pouze skladbu prvků.

Obrázek 1: Formulář – Nový člen (profil)

Obrázek 2: Formulář – Nový člen (potenciální protějšky)

1.4 Formulář pro smazání a výběr záznamu

<u>Třetí tlačítko</u> v listu otevře formulář, v němž budou načteny záznamy z listu. Mezi vypsanými si uživatel vyhledá jeden záznam. Vybraný záznam bude moci smazat nebo upravit. Při mazání se opětovně zeptejte uživatele, zda akci myslí skutečně vážně. Po souhlasné odpovědi bude záznam odstraněn tak, aby mezi daty nezůstávaly prázdné řádky. Zvolí-li uživatel úpravu záznamu, otevře se výše nastíněný formulář (pro nový záznam), který však bude mít v prvcích načtené hodnoty (vč. ScrollBarů, OptionButtonů, apod.) a uživatel je bude moci editovat a následně (s ověřením) uložit, tj. přepsat stávající upravovaný záznam na stejném řádku.

Okna formulářů budou otvírána modálně. Zakažte možnost zavírat formuláře křížkem.

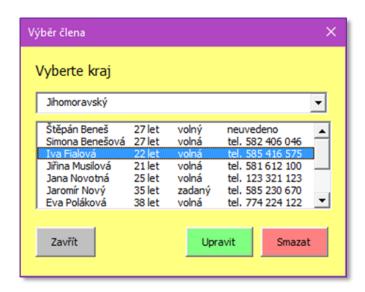
Na formuláři pro výběr záznamu bude ComboBox, ListBox a tlačítka "Zavřít", "Upravit" a "Smazat". V ComboBoxu budou načteny kraje, z nichž pocházejí zákazníci (žádné navíc a bez duplicit) a položka "všechny kraje". Uživatel vybere jeden z krajů (nebo všechna) a v návaznosti

na to se do ListBoxu vypíší členové z daného kraje (nebo ze všech krajů) seřezaní dle příjmení. V ListBoxu budou vypsány sloupce:

- 1. sloupec Jméno a Příjmení,
- 2. sloupec věk ve formátu: "# let",
- 3. sloupec Status,
- 4. sloupec Telefon1 ve formátu: "tel. ### ### ###".

ListBox naplňujte pomocí kódu a přímo z listu s daty (bez pomocných tabulek). K číslu Věku bude přidán řetězec "let", k telefonníum číslu "tel." a u nevyplněných údajů se vepíše "neuvedeno". Při načtení formuláře bude ListBox prázdný. Tlačítko "Upravit" a "Smazat" bude zamčené dokud uživatel nevybere některého člena z ListBoxu.

Níže je uvedený příklad formuláře. Jeho podoba je libovolná, dodržte pouze skladbu prvků.

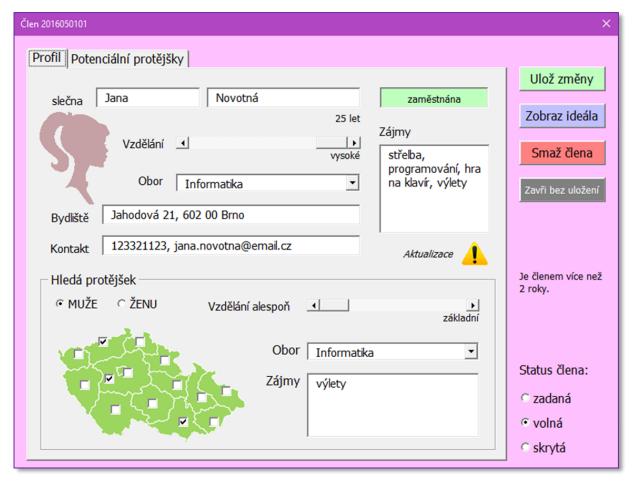

Obrázek 3: Formulář – Výběr člena

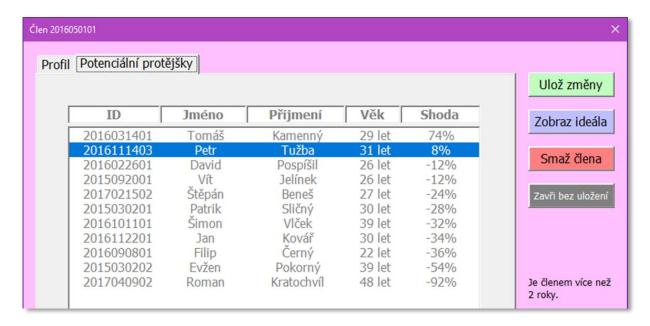
1.5 Formulář pro smazání a úpravu záznamu

Formulář pro úpravu záznamu bude otevírán tlačítkem z formuláře pro výběr záznamu (viz předchozí kapitola). Bude mít (oproti formuláři pro vytvoření záznamu) v liště okna Členské číslo právě upravovaného člena a navíc jedno tlačítko: "Smaž člena", kterýmžto bude možné smazat člena i z profilového formuláře.

Před uložením upraveného záznamu opět proběhne kontrola, zda nebyl záznam upraven na duplicitního zákazníka. TextBox určený pro rok narození je zaměněn za Label, který automaticky vypočte věk člena.

Obrázek 4: Formulář - Upravení člena (profil)

Obrázek 5: Formulář - Upravení člena (potenciální protějšky)

K číslu věku je opět přidán řetězec "let". Záhlaví ListBoxu není řešeno pomocí ColumnHeads, ale samostatnými Labely se změněnou vlastností SpecialEffect.

1.6 Export do souboru

<u>Čtvrté tlačítko</u> otevře dialog pro zjištění cesty, kam chce uživatel exportovat data. Po té budou data vyexportována do TXT souboru. Zvolte si podobu exportu dle vlastního uvážení tak, aby data mohla být zpětně importována.

1.7 Import ze souboru

<u>Páté tlačítko</u> otevře dialog pro zjištění cesty a souboru (pouze TXT), z něhož chce uživatel importovat data. Uživatel bude dotázán, zda chce data přidat do listu za poslední záznam, nebo zda chce stávající data přepsat (vše vymazat a vložit jen data ze zálohy). Po té budou data smysluplně vložena do listu pod stávající hlavičku.

1.8 Výpočet skóre "potenciálních protějšků"

Skóre bude počítáno pouze pro relevantní protějšky dle položky "Status" (jen volní členové) a "Hledané pohlaví". Tj. muž klidně může hledat jako protějšek muže a v tom případě pro takového člena bude počítáno skóre pouze v kombinaci s profily mužských protějšků – ženy se v seznamu nevyskytnou.

skóre =
$$\frac{10}{n} \sum_{i=1}^{n} x_i$$

n = 5, tj. počet hledaných parametrů na protějšku.

 $x_1 = |\text{věk protějšku} - \text{věk člena}| \times (-2),$

 $x_2 = |\text{"Dosažen\'e vzdělání" protějšku} - \text{"Hledan\'e dosažen\'e vzdělání" člena}| \times (-4).$

svislé čáry znamenají absolutní hodnotu ©

Pokud "Hledaný obor vzdělání" člena bude shodný s "Oborem vzdělání" protějšku, pak $x_3 = 20$, jinak $x_3 = 0$.

Za každý společný zájem mezi "Hledané zájmy" člena a "Zájmy" protějšku se k x4 přičte 5.

Bude-li člen bydlet ve stejném městě jako potenciální protějšek, pak $x_5 = 20$. Pokud ne, ale PSČ "Bydliště" protějšku bude z kraje uvedeného v "Hledané bydliště" člena, pak $x_5 = 10$, jinak $x_5 = 0$.

Členové, kteří nemají potřebné údaje vyplněny budou přeskočeni. To se netýká případu, kdy vzdělání je "základní" a tudíž není vyplněný obor vzdělání – v tom případě bude $x_3 = 0$. Pokud

bude alespoň 1 člen přeskočen, vyskočí varovná hláška o počtu nezahrnutých členů do výpočtu.

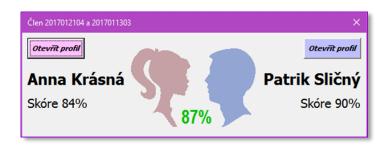
1.9 Dokonalý pár

<u>Šesté tlačítko</u> otevře formulář, kde bude ze záznamů spočítáno nejvyšší skóre: všem relevantním kombinacím členů bude vypočteno skóre dle kapitoly **Výpočet skóre** "potenciálních protějšků" - v obou směrech (člen1 může mít vůči členu2 jiné skóre než člen2 vůči členu1). Obě skóre se zprůměrují a tento průměr vstupuje do srovnání o nejvyšší skóre, které bude zobrazeno na formuláři spolu s údaji o potenciálním páru.

Okno formuláře bude otvíráno NEmodálně. Formulář bude pouze informační, proto nebude obsahovat žádný TextBox, ale pouze Labely. Na formuláři budou automaticky vypočteny následující údaje:

- skóre obou členů vůči protějšku uvedenému na formuláři.
- Jméno a příjmení obou členů.
- Zprůměrované skóre potenciálního páru.
- Obrázky znázorňující pohlaví členů v dokonalém páru.

Dále budou na formuláři tlačítka, které způsobí zavření aktuálního formuláře a otevřou profil daného člena z páru. V záhlaví formuláře budou Členská čísla členů.

Obrázek 6: Formulář – Dokonalý pár

2 Informace k odevzdání projektu

Pojmenování souboru: Příjmení Jméno denCvičení hodinaCvičení.xlsm

(např. Novák Petr_Po_13h.xlsm)

Termín odevzdání: nejpozději do 23. dubna 2017 (23:55h)

Místo odevzdání: e-learning (ve 12. týdnu je odevzdávací formulář)

Obsah

1	Zadání	2
1.	.1 Data a ovládací prvky na listu	2
1.	.2 ETL: Extrakce - Transformace - Load	2
1.	.3 Formulář pro přidání záznamu	4
1.	.4 Formulář pro smazání a výběr záznamu	7
1.	.5 Formulář pro smazání a úpravu záznamu	
1.	.6 Export do souboru	10
1.	.7 Import ze souboru	10
1.	.8 Výpočet skóre "potenciálních protějšků"	10
1.	.9 Dokonalý pár	11
2	Informace k odevzdání projektu	11
Sez	znam příkladů formulářů	
Obrá	rázek 1: Formulář – Nový člen (profil)	6
Obrázek 2: Formulář – Nový člen (potenciální protějšky)		
	8	
Obrázek 5: Formulář - Upravení člena (potenciální protějšky)		
Obrá	rázek 6: Formulář – Dokonalý pár	11

Uvedené screenshoty formulářů není třeba dodržet do posledního milimetru a barvy. Dodržte pouze skladbu prvků na formuláři a zachovejte srozumitelnost.